

REMISSVAR

2017-04-04
Dnr 3.9:0274/17

Skolverket
106 20 Stockholm

Remiss- Förslag om föreskrifter om ansökan om deltagande i försöksverksamhet med betyg från årskurs 4 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och från årskurs 5 i specialskolan

Dnr: 2017:00205

Inledning

Skolverket avser att meddela föreskrifter om ansökan om deltagande i försöksverksamhet med betyg från årskurs 4 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och från årskurs 5 i specialskolan. Barnombudsmannens synpunkter på förslaget tar sin utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Av artikel 3 i barnkonventionen framgår den grundläggande principen om barnets bästa. Enligt artikeln framgår att vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, så ska barnets bästa komma i främsta rummet.

Av artikel 2 i barnkonventionen framgår att inget barn får diskrimineras och att staten ska sträva efter att skapa likvärdiga villkor.

Artikel 12 i barnkonventionen beskriver barns rätt att göra sina röster hörda. Det enskilda barnet har rätt att komma till tals och bli respekterad i frågor som det direkt berörs av.

Barnombudsmannen tillstyrker förslaget om föreskrifter om ansökan om deltagande som föreslås i denna remiss och välkomnar ett förtydligande av vilka uppgifter en huvudman ska lämna till Skolverket i samband med ansökan. Samtidigt ställer sig Barnombudsmannen återigen frågande inför vilken vikt man tillskriver elevernas synpunkter i beslutsprocessen hos huvudmannen, samt vilken hänsyn som tas till barns likvärdighet och rätt till icke-diskriminering enligt artikel 2.

Skolverkets föreskrifter om ansökan om deltagande i försöksverksamhet med betyg från årskurs 4 i grundskolan, grundskolorna och sameskolorna och från årskurs 5 i specialskolorna

Av artikel 2 i barnkonventionen framgår att inget barn får diskrimineras och att staten ska sträva efter att skapa likvärdiga villkor. Barnombudsmannen vill därför återigen uppmanera Skolverket till att i sitt arbete med försöksverksamheten sträva efter att inkludera skolor med varierande förutsättningar, resurser och elevsammansättning. Barnombudsmannen vill dessutom återigen betona vikten av att i utvärderingen av verksamheten ta hänsyn till att försöksverksamheten är frivillig och hur det kan påverka resultatet, i jämförelse med en försöksverksamhet med slumpmässigt urval.

FN:s kommitté för barnets rättigheter (barnrättskommittén), har påpekat att det i enlighet med artikel 12 i barnkonventionen: "*inte räcker att enbart lyssna på barnet, när barnet är i stånd att bilda sig en egen uppfattning måste hans eller hennes åsikter noggrant beaktas*". Barnrättskommittén betonar också att beslutsfattaren måste informera barnet om resultatet av processen och förklara hur barnets åsikter har beaktats, detta för att garantera att barnet inte bara hörs som en formalitet, utan faktiskt tas på allvar.²

Barnombudsmannen välkomnar därför den analys av barnets bästa som ingår i förslagets konsekvensutredning och tillstyrker förslaget om att huvudmannen ska bifoga handlingar som visar på vilket sätt elever och vårdnadshavares synpunkter har beaktats. Barnombudsmannen ställer sig samtidigt återigen frågande inför vilken vikt man tillskriver elevernas synpunkter i beslutsprocessen hos huvudmannen.

Föredragande i ärendet har varit utredaren Stella Rössborn.

Fredrik Malmberg
Barnombudsman

¹ FN:s Barnrättskommitté. *Allmän kommentar nr 12. 2009*, Barnets rätt att bli hörd, punkt 28

² FN:s Barnrättskommitté. *Allmän kommentar nr 12. 2009*, Barnets rätt att bli hörd, punkt 45